

Ministerstwo
Cyfryzacji

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI
NARODOWEGO PLANU SZEROKOPASMOWEGO
ZA 2023 ROK**

WARSZAWA, 2024

Spis treści

I. WPROWADZENIE.....	3
II. MONITORING WSKAŹNIKÓW	4
III. OPIS PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ.....	7
IV. GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁAŃ W 2024 ROKU	11

I. WPROWADZENIE

Przygotowanie sprawozdania z realizacji Narodowego Planu Szerokopasmowego (dalej: NPS) wynika z przepisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2024 r. poz. 324) oraz został opisany w NPS w rozdziale 7 „Monitoring realizacji Narodowego Planu Szerokopasmowego”, gdzie określono częstotliwość realizacji sprawozdawczości przypadającą raz do roku w terminie do końca trzeciego kwartału roku następującego po roku, którego sprawozdanie dotyczy, jak również zobowiązano do przedstawienia sprawozdania do zaopiniowania Komitetowi Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji oraz Radzie do Spraw Cyfryzacji.

Narodowy Plan Szerokopasmowy jest dokumentem strategicznym, określającym działania oraz środki dla realizacji celu jakim jest zapewnienie powszechnego szerokopasmowego dostępu do Internetu o wysokiej jakości. Nadrzędnymi celami realizowanymi przez Narodowy Plan Szerokopasmowy są: rozwój sieci i infrastruktury telekomunikacyjnej oraz pobudzenie popytu na usługi dostępne o wysokich przepustowościach.

Obecnie obowiązujący dokument został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 10 marca 2020 roku (uchwała nr 27/2020) i obejmuje lata 2020-2025. Stanowi aktualizację dokumentu przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 8 stycznia 2014 roku.

Przedmiotowe sprawozdanie z realizacji NPS zawiera informację o stopniu realizacji wskaźników, działaniach zrealizowanych w 2023 lub kontynuowanych w 2024 roku, a także o głównych kierunkach działań podejmowanych w 2024 roku.

II. MONITORING WSKAŹNIKÓW

Realizacja celów NPS jest monitorowana za pomocą wskaźników, które zostały określone w rozdziale 7 NPS „Monitoring realizacji Narodowego Planu Szerokopasmowego”. Niniejsze sprawozdanie odnosi się tylko do tych wskaźników, które przypisano do monitorowania realizacji „celów głównych”¹ NPS, czyli takich, których perspektywa osiągnięcia obejmuje 2025 rok (patrz: poniższa tabela).

Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa (rok bazowy)	Wartość na koniec 2023 roku	Wartość docelowa (rok docelowy)	Źródło danych	Cel którego dotyczy wskaźnik
Odsetek gospodarstw domowych w zasięgu dostępu do internetu o przepustowości dosyłowej łączy wynoszącej co najmniej 100 Mb/s, z możliwością jej zwiększenia do przepustowości mierzonej w gigabitach	%	57 (2018)	79,64	100 (2025)	Urząd Komunikacji Elektronicznej	[Cel główny] ²
Odsetek długości przebiegu tras głównych szlaków komunikacyjnych z „niezakłóconym” dostępem do sieci 5G	%	0 (2018)	0 Proces udostępnienia zasobów częstotliwości z pasma 3,6 GHz, pierwszego z pasm pionierskich udostępnionych na potrzeby wdrożenia technologii 5G, zakończył się na przełomie	100 (2025)	Urząd Komunikacji Elektronicznej	[Cel główny] ³

¹ Wskaźniki które monitorowały osiągnięcie „celów pośrednich” obejmowały okres do końca 2020 roku.

² Wszystkie gospodarstwa domowe, zarówno na obszarach wiejskich, jak i miejskich, będą miały dostęp do internetu o przepustowości dla łączy „w dół” wynoszącej co najmniej 100 Mb/s, z możliwością modernizacji do przepustowości mierzonej w gigabitach do 2025 r.

³ Niezakłócony dostęp do sieci 5G na wszystkich obszarach miejskich i na wszystkich głównych szlakach komunikacyjnych do 2025 r.

			2023 i 2024 roku. W związku z powyższym jak wskazuje „Sprawozdanie z działalności Prezesa UKE za 2023 rok” nie zostały wyliczone wartości dla tego wskaźnika i dopiero w kolejnych Sprawozdaniach z realizacji NPS będzie możliwe podanie informacji w tym zakresie.			
Liczba obszarów miejskich w Polsce posiadająca w pełni rozwiniętą usługę komercyjną łączności 5G	Liczba	0 (2018)	0 Proces udostępnienia zasobów częstotliwości z pasma 3,6 GHz, pierwszego z pasm pionierskich udostępnionych na potrzeby wdrożenia technologii 5G, zakończył się na przełomie 2023 i 2024 roku. W związku z powyższym jak wskazuje „Sprawozdanie z działalności Prezesa UKE za 2023 rok” nie zostały wyliczone wartości dla tego wskaźnika i dopiero w	69 (2025)		[Cel główny] ⁴

⁴ Niezakłócony dostęp do sieci 5G na wszystkich obszarach miejskich i na wszystkich głównych szlakach komunikacyjnych do 2025 r.

			kolejnych Sprawozdaniac h z realizacji NPS będzie możliwe podanie informacji w tym zakresie.			
--	--	--	---	--	--	--

W przypadku pierwszego ze wskaźników, czyli odsetka gospodarstw domowych w zasięgu dostępu do internetu o przepustowości dosyłowej łączą wynoszącej co najmniej 100 Mb/s, z możliwością jej zwiększenia do przepustowości mierzonej w gigabitach, nastąpił znaczący wzrost jego wartości w odniesieniu do wartości bazowej – aż o 22,64 punktów procentowych. Wynik ten jest rezultatem znaczącego wsparcia publicznego dla inwestycji szerokopasmowych w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (więcej informacji na temat PO PC zawarto w kolejnym rozdziale), jak również inwestycji komercyjnych realizowanych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

W przypadku dwóch pozostałych wskaźników, które dotyczą wdrażania technologii 5G, kluczowym powodem, w wyniku którego ich wartość na koniec 2023 roku nadal wynosiła 0, było znacznie późniejsze od planowanego przeprowadzenie oraz rozstrzygnięcie aukcji pionierskiego pasma częstotliwości 5G - 3,6 GHz⁵. Decyzje rezerwacyjne przyznające prawo do dysponowania częstotliwościami z tego pasma zostały wydane dopiero w dniu 19 grudnia 2023 roku, a zatem w momencie niewystarczającym do uruchomienia jakichkolwiek stacji bazowych pracujących w tym paśmie jeszcze w 2023 roku. Niemniej, w momencie sporządzania niniejszego sprawozdania operatorzy mobilni uruchomili już kilka tysięcy stacji bazowych w sieciach 5G, w związku z czym w kolejnym Sprawozdaniu z realizacji NPS (za 2024 rok) należy spodziewać się dwucyfrowych wartości wskaźników realizacji celów NPS dotyczących 5G.

W kontekście wskaźników należy również wspomnieć, że oprócz wskaźników wyznaczonych dla realizacji Narodowego Planu Szerokopasmowego równolegle monitorowane są wskaźniki wynikające z celów określonych w decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2481 z dnia 14 grudnia 2022 roku ustanawiającej program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 roku. W związku z ww. programem Polska, podobnie jak inne państwa członkowskie UE,

⁵ Do czasu przydzielenia pionierskich częstotliwości przewidzianych dla technologii 5G, tj. w ramach pasm 3,6 GHz, 700 MHz oraz 26 GHz operatorzy wdrażali tę technologię przede wszystkim w oparciu o zasoby częstotliwości z pasm takich jak 2100 MHz oraz 2600 MHz.

została zobligowana do opracowania krajowego planu (nazwa polskiego planu „Krajowy plan działania do programu polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 roku⁶) w ramach którego monitorowane jest objęcie zasięgiem sieci gigabitowej użytkowników końcowych przebywających w stałej lokalizacji oraz ultraszybką siecią bezprzewodową nowej generacji o wydajności dorównującej co najmniej sieci 5G.

Z tego też względu zaplanowana na 2025 rok aktualizacja Narodowego Planu Szerokopasmowego będzie miała na celu m.in. harmonizację z celami i wskaźnikami wynikającymi z realizacji tzw. „Cyfrowej Dekady UE” oraz przyjętego przez Polskę „Krajowego planu działania”.

III. OPIS PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ

W 2023 roku realizowano szereg działań służących realizacji celów Narodowego Planu Szerokopasmowego. Część z tych działań było kontynuacją przedsięwzięć zapoczątkowanych w poprzednich latach (m.in. realizacja i ukończenie inwestycji w białych plamach dofinansowanych w ramach PO PC, czy też zakończenie wdrażania programu OSE), niektóre natomiast zostały zapoczątkowane w 2023 roku (m.in. konkursy w ramach KPO) i są kontynuowane w 2024 roku.

Realizacja celów NPS w 2023 roku była wspierana poprzez następujące działania:

1. Program Operacyjny Polska Cyfrowa (PO PC)

Rok 2023 był ostatnim rokiem wdrażania interwencji w ramach PO PC. W ramach Priorytetu I „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu” przeprowadzono 4 konkursy (konkurs trzeci składał się z dwóch rund) dotyczące dofinansowania na realizację inwestycji umożliwiających świadczenie usług dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s gospodarstwom domowym oraz o przepustowości co najmniej 100 Mb/s szkołom, gminnym ośrodkom kultury i jednostkom ochotniczej straży pożarnej. Wsparcie w postaci dotacji udzielane było przedsiębiorcom telekomunikacyjnym w procedurze konkursowej, wyłącznie na projekty realizowane na obszarach wykluczonych cyfrowo (tzw. białe obszary NGA),

⁶ W 2023 oraz 2024 roku trwały prace nad przygotowaniem „Krajowego planu działania do programu polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r. którego przyjęcie planowane jest na przełomie III i IV kwartału 2024 r.

na których sieci szerokopasmowe, umożliwiające świadczenie usług o wyżej wymienionych przepustowościach, nie istniały i nie były planowane na zasadach komercyjnych. W wyniku realizacji wyłonionych projektów⁷ na łączną kwotę 7 094 749 922,02 PLN (w tym dofinansowanie 3 989 969 234,26 PLN) do końca 2023 roku objęto zasięgiem internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s, ponad 2 mln gospodarstw domowych⁸, osiągając w ten sposób 100% deklarowanej przez beneficjentów wartości docelowej gospodarstw domowych. Natomiast zasięgiem internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s objęto co najmniej 6 874 szkół, 3 gminne ośrodki kultury, 23 jednostki ochotniczej straży pożarnej⁹.

2. Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)

Realizacja Inwestycji C1.1.1 KPO „Zapewnienie dostępu do bardzo szybkiego Internetu na obszarach białych plam” podobnie jak w przypadku PO PC ma przyczynić się do wyeliminowania braku dostępu do usług bardzo szybkiego Internetu w obszarach wykluczenia cyfrowego (tzw. białych plamach NGA). W wyniku tej interwencji ponad 814 tysięcy dodatkowych gospodarstw domowych, na obszarach najbardziej nieopłacalnych z punktu widzenia inwestycji komercyjnych, powinno uzyskać dostęp do ultra-szybkiego Internetu (minimum 300 Mb/s z możliwością zwiększenia przepływności do prędkości mierzonych w Gb/s). W 2023 roku przeprowadzono 2 konkursy w ramach inwestycji C1.1.1 KPO, w wyniku których przedsiębiorcy telekomunikacyjni realizują 117 inwestycji (stan na wrzesień 2024 roku). W ramach I konkursu realizowanych jest 90 umów na łączną kwotę 1 613 490 214,20 PLN, w wyniku realizacji których wsparciem objętych zostanie 400 082 gospodarstw domowych. W ramach II konkursu realizowanych jest 27 umów na łączną kwotę 613 724 337 PLN, w wyniku realizacji których wsparciem objętych zostanie 117 179 gospodarstw domowych.

3. Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC)

W ramach Priorytetu FERC.01 „Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego” przewiduje się podobnie jak w inwestycji C1.1.1 KPO realizację działań zmierzających do wyeliminowania braku dostępu

⁷ Zrealizowano 162 umowy.

⁸ Dane z systemu SIMBA - 2 002 746,00 punktów adresowych.

⁹ W wyniku zobowiązań karnych Beneficjentów projektów realizowanych w ramach PO PC dodatkowo zasięgiem internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s objęto 10 811 placówek oświatowych, 240 gminne ośrodki kultury, 175 jednostki ochotniczej straży pożarnej.

do usług bardzo szybkiego Internetu w obszarach wykluczenia cyfrowego. W wyniku tej interwencji blisko 675 tysięcy dodatkowych lokali mieszkalnych oraz 138 tysięcy przedsiębiorstw powinno dysponować dostępem do sieci o podobnych parametrach, jak w przypadku interwencji finansowanej w ramach z KPO. W 2023 roku w ramach FERC przeprowadzono jeden konkurs na dofinansowanie projektów szerokopasmowych w białych plamach. Podpisanie umów na realizację projektów nastąpiło już w 2024 roku. Według stanu na wrzesień 2024 roku w ramach tego konkursu realizowanych jest 65 umów na łączną kwotę 2 281 871 596,13 PLN (w tym dofinansowanie 1 269 066 614,30 PLN), w ramach których zasięgiem szybkiego internetu objętych ma zostać 313 155 gospodarstw domowych w białych plamach.

4. Fundusz Szerokopasmowy

W 2023 roku kontynuowano realizację umów finansowanych ze środków Funduszu Szerokopasmowego, w ramach ogłoszonego w 2022 roku pilotażowego naboru wniosków na budowę sieci szerokopasmowych skierowanego do gmin¹⁰. Realizacja konkursu miała na celu wsparcie działań związanych z rozwojem i modernizacją infrastruktury teleinformatycznej i telekomunikacyjnej, w szczególności na obszarach wiejskich.

5. Przydzielenie częstotliwości na potrzeby wdrożenia technologii 5G

Bardzo istotnym działaniem w 2023 roku w kontekście rozwoju technologii 5G w Polsce było przeprowadzanie przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej aukcji częstotliwości z pasma 3,6 GHz (tzw. pasmo „C”) czyli jednego z pionierskich pasm przeznaczonych na potrzeby wdrażania 5G. W wyniku przeprowadzonej procedury aukcyjnej 18 października 2023 roku opublikowane zostały wyniki dla aukcji 4 zakresów częstotliwości w ramach wyżej wymienionego pasma (każda po 100 MHz z zakresu 3400-3800 MHz), a po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego 19 grudnia 2023 roku wydane zostały decyzje rezerwacyjne. Pierwsze pozwolenia radiowe na wykorzystywanie częstotliwości z pasma 3,6 GHz zostały wydane dnia 17 stycznia 2024 roku i tym samym operatorzy rozpoczęli proces uruchamiania komercyjnych sieci w tym paśmie oraz świadczenia bezprzewodowych usług szerokopasmowych w technologii 5G. Dodatkowo z każdą z rezerwacji powiązane zostały również tzw. zobowiązania „ilościowe” i „jakościowe”.

¹⁰ Według stanu na wrzesień 2024 r. 6 gmin realizowało projekty w ramach pilotażowego naboru wniosków na budowę sieci szerokopasmowych ze środków Funduszu Szerokopasmowego: Szczawno- Zdrój, Choczewo, Żabia Wola, Pyzdry, Lubin, Miedzichowo.

W ramach zobowiązań „ilościowych” zadaniem każdego z operatorów będzie wybudowanie lub zmodernizowanie przynajmniej 3 800 stacji bazowych do standardu 5G w terminie 48 miesięcy od daty doręczenia rezerwacji. Natomiast w ramach zobowiązań „jakościowych” operatorzy zostali zobowiązani do pokrycia w ciągu 60 miesięcy 99% gospodarstw domowych, siecią o wymaganej przepustowości 95 Mb/s, pokrycia w ciągu 60 miesięcy 90% obszaru Polski, siecią o wymaganej przepustowości 95 Mb/s, pokrycia w ciągu 84 miesięcy 95% dróg krajowych i wojewódzkich, siecią o wymaganej przepustowości 95 Mb/s oraz pokrycia w ciągu 84 miesięcy 95% 108 wskazanych linii kolejowych, siecią o wymaganej przepustowości 95 Mb/s.

6. Ogólnopolska Sieć Edukacyjna (OSE)

Głównym celem programu OSE jest zapewnienie szkołom w Polsce szybkiego (łącza o symetrycznej przepływności minimum 100 Mb/s), bezpłatnego i bezpiecznego Internetu. W 2023 roku w ramach Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (3 projekty wdrożeniowe OSE współfinansowane ze środków PO PC oraz utrzymanie finansowane ze środków dotacji Ministra Cyfryzacji) usługi OSE były świadczone w 20 541 szkołach w Polsce. Jednocześnie kontynuowano proces podłączania szkół do nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej, a w ciągu 2023 roku usługi OSE zostały uruchomione w 279 lokalizacjach szkół. Kontynuowane były również działania edukacyjne m.in. w zakresie usług bezpieczeństwa dostarczanych przez OSE, skierowanych do nauczycieli, rodziców i uczniów.

7. INTERNET.GOV.PL

W 2023 roku uruchomiono stronę internetową „internet.gov.pl”, dostępną dla wszystkich użytkowników, która oferuje informacje o ofertach dostępu do stacjonarnego Internetu w dowolnej lokalizacji w kraju. Strona umożliwia m.in. sprawdzenie dostawcy usługi, zgłoszenie zapotrzebowania na Internet, zweryfikowanie danych wprowadzonych przez operatorów telekomunikacyjnych, uzyskanie informacji o istniejącym popycie na usługi operatorów telekomunikacyjnych, oraz uzyskanie informacji o planach rozbudowy sieci. Dane o usługach internetowych pochodzą od operatorów telekomunikacyjnych i są na bieżąco aktualizowane (raz w miesiącu dla podmiotów posiadających poniżej 50.000 punktów adresowych w zasięgu sieci oraz raz w tygodniu dla podmiotów posiadających powyżej 50.000 punktów

adresowych w zasięgu sieci). W 2023 roku poprzez internet.gov.pl zgłoszono zapotrzebowanie na dostęp do Internetu ponad 55 tysięcy razy.

8. Projekt „Sprawna telekomunikacja mobilna jako klucz do rozwoju i bezpieczeństwa”

W 2023 roku zakończono realizację projektu „Sprawna telekomunikacja mobilna jako klucz do rozwoju i bezpieczeństwa”, prowadzonego w ramach PO PC (Działanie 3.4). Projekt polegał na prowadzeniu szeroko zakrojonej akcji informacyjno – edukacyjnej w zakresie telekomunikacji mobilnej oraz pola elektromagnetycznego, celem ograniczenia szkodliwego wpływu fałszywych informacji w tym zakresie na społeczeństwo, szczególnie w kontekście rozwoju technologii 5G. W ramach działań edukacyjno – informacyjnych w projekcie przeprowadzono 10 szkoleń skierowanych dla pracowników JST oraz dziennikarzy z zakresu przebiegu procesu inwestycyjnego, podstawowych pojęć telekomunikacyjnych oraz przeciwdziałaniu dezinformacji. Zrealizowano dwie kampanie radiowe, przygotowano podręcznik ze scenariuszami lekcji fizyki pozwalający zrozumieć działanie sieci komórkowych, zaprezentowano projekt w trakcie 6 pikników oraz 2 konferencji dla samorządów.

IV. GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁAŃ W 2024 ROKU

W 2024 roku trwa realizacja projektów wyłonionych do dofinansowania w ramach wyżej wymienionych konkurów KPO i FERC przeprowadzonych w 2023 roku. Dodatkowo w 2024 roku przeprowadzono trzeci konkurs w ramach KPO dotyczący eliminacji białych plam NGA, w ramach którego nabór wniosków trwał w okresie od 3 czerwca do 6 sierpnia 2024. Według stanu na wrzesień 2024 roku wciąż trwa ocena wniosków, a w pierwszej połowie IV kwartału planowane jest podpisywanie umów¹¹.

W 2024 roku kontynuowano również realizację projektów w ramach pilotażowego naboru wniosków na budowę sieci szerokopasmowych finansowanego ze środków Funduszu Szerokopasmowego.

¹¹ W konkursie zostało złożonych 213 wniosków na 143 obszary obejmujące około 210 tysięcy punktów adresowych, na łączną kwotę dofinansowania 1,35 mld PLN.

Podobnie w dalszym ciągu rozwijany i udoskonalany jest portal „internet.gov.pl” (m.in. poprzez bieżące poprawki systemowe, ale także zmiany w zakresie danych gromadzonych w systemie obsługującym tę stronę).

W szerszym, telekomunikacyjnym kontekście, wykraczającym poza cele Narodowego Planu Szerokopasmowego należy również wspomnieć o zakończeniu w sierpniu 2024 roku procesu legislacyjnego dotyczącego ustaw: Prawo Komunikacji Elektronicznej¹² oraz Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej¹³ które w swoich kompleksowych założeniach wprowadzają w życie przepisy m.in. wspierające inwestowanie w szybkie sieci szerokopasmowe oraz rozwój technologii 5G.

¹² Ustawa Prawo komunikacji elektronicznej została opublikowana w Dzienniku Ustaw RP w dniu 9 sierpnia 2024 r. (poz. 1221).

¹³ Ustawa Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej została opublikowana w Dzienniku Ustaw RP w dniu 9 sierpnia 2024 r. (poz. 1222).